

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
war. Najmniej 1 zł.
Konto czekowe 304.247
P.K.O. Katowice

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Przebieg wy-
nosil miesięcznie
zł. 2.—
Adres Redakcji, A-
dministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji
6-92, Administracji
Drukarni 4-94
Konto 304.247
P.K.O.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek, nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Olbrzymi skład broni wykryto w stolicy.

Inżynier — belgijczyk sprowadzał broń i sprzedawał w Polsce — Wspólnicy we wszystkich większych miastach w kraju.

WARSZAWA, 29. 7. (wł.) Wars-
zawskie władze bezpieczeństwa wy-
kryły olbrzymią aferę przemytu bro-
ni i nielegalnego składu amunicji,
który mieścił się w śródmieściu w
Al. Jerozolimskich nr. 26 w mieszka-
niu inż. Pawła de Maena obywatela
belgijskiego.

W piwnicy mieszkania znaleź-
no kilkanaście skrzyń z karabinami,
pistoletami, olbrzymie ilości prochu
i nabożów. Wszystkie znalezione ma-
terjały przywieziono do instytutu pi-
rotechnicznego. Rewizja przeprowa-
dzona w mieszkaniu dała w wyniku
bardzo wiele materiału obciążające-
go w postaci notatek korespondencji
i rachunków. Z polecenia sędziego
śledczego inżynier został osadzony
w więzieniu.

W toku dalszego uściślenia u-
stalono, iż inż. de Maen zabronił ka-
tegorycznie dozorcę domu pokazy-
wanie piwnicy swego mieszkania.
Dozorca miał polecenie mówić, że pi-
wnica ta jest nieużywana, zamknię-
ta i że klucze od niej zginęły.

Jak ustaliło wstępne śledztwo,
inż. de Maen sprowadzał nielegal-
nie broń z zagranicy i sprzedawał ją
w Polsce. Władze poszukują obecnie
nabywców tej broni. Inż. de Maen
będzie pociągnięty do odpowiedzial-
ności za przemyt i nielegalny han-
del bronią.

ARESZTOWANIA W NIEMCZECH.

BERLIN, 29. 7. PAT. W Darm-
stacie policja wykryła wielki maga-
zyn broni i materiałów wybucho-
wych, ukryty na dawnym terenie fa-
brycznym, 14-tu komunistów areszt-
owano.

W Wupperthal aresztowano 6
mężczyzn pod zarzutem przygotowy-
wania zamachu na narodowo - so-
cjalistycznego prezydenta policji.

—:O:—

POLAK OSADNIK PORANIŁ ŻONĘ I MATKĘ.

TULUZA, 29. 7. PAT. Osadnik
polak, Fidrych Kazimierz, który nie
dawno poranił ciężko nożem żonę i
matkę, został ujęty przez policję i
odstawiony do dyspozycji prokura-
tora w Saclat.

—:O:—

del bronią.

Afera zatacza bardzo szerokie
kregi, gdyż przemytnik posiadał wie-
lu wspólników i agentów we wszyst-

kich większych miastach Polski.

Śledztwo przekazane będzie jed-
nemu z sędziów do spraw wyjątko-
wego znaczenia.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim krewnym, kolegom, przyjaciółom i znajomym, którzy
odprowadzili drogę nam zwłoki

Ś. p. HENRYKA BIAŁASA

na miejsce wiecznego spoczynku, składamy z głębi zboliałych serc
serdeczne „Bóg Zapłać“

Rodzice i Brat.

Niebywały skandal w Chicago

Aresztowanie 24 wybitnych obywateli pod zarzutem
sabotażów i wymuszań.

LONDYN, 29. 7. Z Chicago do-
noszą o sensacyjnym aresztowaniu
24-eh wybitnych osobistości miasta

pod zarzutem uprawiania systema-
tycznego szantażu.

Wśród aresztowanych znajduje się

Kapitan Skarżyński już montuje swój płatowiec, na którym wróci do kraju.

PARYŻ, 29. 7. PAT. — *Przez
cały dzień wczorajszy kpt. Skarżyń-
ski zajęty był nadzorem nad wyłado-
waniem samolotu. Samolot prze-
wieziono z Boulogne sur Mer do St.
Anglevaire o godz. 12-iej i od tej
chwili do późnego wieczora kpt.
Skarżyński przy pomocy kierowni-
ka warsztatów fabryki samoloto-
wej w Warszawie, p. Cieńskiego,
czyścił maszynę z warstwy żywy i

gliceryny, którą lotnicy brazylijscy
wysmarowali części składowe samo-
lotu, celem uchronienia ich od ujem-
nej działalności wody morskiej.

Praca przy oczyszczeniu i zmon-
towaniu wymagać będzie kilku dni
czasu i przylot kpt. Skarżyńskiego
na lotnisko w Warszawie nastąpi 2
sierpnia tj. w środę o g. 4.30 popo-
łudniu.

Prawa obywatelskie w Niemczech nadane po r. 1918 będą cofnięte.

BERLIN, 29. 7. PAT. Dziennik
urzędowy Rzeszy ogłasza nową u-
stawę o rewizji naturalizacji, nada-
nych po listopadzie 1918 r. i o pra-
wach obywatelstwa niemieckiego.
Decyzje w sprawie uznania natura-
lizacji danych obywateli za niewska-
zane winny wypływać z przesłanek

ideologii narodowo - socjalistycznej
i mieć na względzie czystość rasy
niemieckiej.

Prawo obywatelstwa nie może
być bez specjalnie ważnych powo-
dów odebrane, o ile zostało ono na-
dane przed dniem 9 listopada 1918
roku.

Krwawy strajk górników w Ameryce

16 TYSIĘCY ROBOTNIKÓW PORZUCIŁO PRACĘ.

HARISBURG, (Pensylwanja),
29. 7. (wł.) W okręgu górniczym
La Fayette zastrajkowało 16 tys.
górników, którzy domagają się u-
znania przez władze stanowe syndy-
katów robotniczych. W obawie
przed demonstracjami władze wy-
stąpiły do miejscowości objętych
strajkiem wojsko stanowe. W 20 ko-

palniach okręgu już wybuchły za-
burzenia. W starciu z wojskiem jed-
na osoba z pośród demonstrantów
została zabita, a 10 rannych.

Gubernator stanu Pensylwanja
celem przywrócenia porządku wpro-
wadził w okręgu La Fayette stan
wojenny.

POWRÓT PREMIERA.

WARSZAWA, 29. 7. Wczoraj po
wrócił do Warszawy z urlopu p.
premier Jędrzejewicz i w dniu dzi-
siejszym objął urządowanie.

—:O:—

MSZA ŚW. NA SZCZYCIE MONT
BLANC.

RZYM, 29. 7. PAT. Na szczycie
Mont Blanc odprawiono poraz pierw-
szy mszę świętą. Mszę celebrował
kapelan kolegium Juilli, który
wspiął się na szczyt w towarzystwie
sześciu wychowawców kolegium i
raz kilku przewodników.

—:O:—

DOLAR 6.50.

WARSZAWA, 29. 7. Po wczor-
ajszej gwałtownej zwwyżce dolara,
który w transakcjach prywatnych
doszedł do 6.72, dziś nastąpiła re-
akcja: nieliczne transakcje zawiera-
ne są po 6.55.

Obliczenie międzynarodowe też
spadło o 20 gr. tj. do 6.58.

Bank Polski płaci za dolary o 10
gr. mniej, tj. po 6.50.

jeden profesor uniwersytetu, kilku
adwokatów oraz członków magistra-
tu. Poza tem aresztowano kilkun-
astu wybitnych przedstawicieli świa-
ta podziemnego. — którzy pozos-
wali w ścisłym kontakcie z wyżej
wymienionymi oskarżonymi.

Wysoko postawieni przestępcy
współdziałali z bandami gangsterów
wyłudając pod rozmaitemi groźba-
mi stały baraż od świata kupiec-
kiego.

Wśród aresztowanych znajduje
się również adwokat Aron Szapiro,
znany z sensacyjnego procesu, wy-
toczonego przezeń w roku 1927 prze-
mysłowców samochodowemu Henry
Fordowi.

W procesie tym Szapiro domagał
się zasądzenia Forda za rzekomo u-
prawioną przez niego kampan-
ję antysemitką odszkodowania w
wysokości miliona dolarów.

Sąd wówczas skargę jego odda-
ł.

WSTRZASAJĄCY DRAMA POLA- KA W ST. ZJEDNOCZONYCH.

MILWAUKE, 29. 7. PAT. Lud-
wik Kotecki, kontroler miejski, je-
den z najwybitniejszych Polaków
w Stanach Zjednoczonych zastrze-
lił swego przyjaciela i zastępcę Wil-
liama Wendta, poczem popełnił sa-
mobójstwo.

Urodzony w Chicago przed 53
laty, Kotecki wielką pracowitością
i zdolnościami wybił się szybko na
wysokie stanowisko polityczne i
otoczony był szacunkiem zarówno
polaków jak amerykańców.

Powodem rozpaczliwego czynu,
był jak się zdaje, rozstrój nerwowy.

Z kraju i ze świata

KPT. SKARZYŃSKI BĘDZIE PRZYJĘTY PRZEZ PREZYDENTA RZPLI TEJ.

WARSZAWA, 29. 7. Jak słycać, przybywający do stolicy bohater lotu transoceanicznego Skarzyński, ma być przyjęty na audjencji na Zamku po powrocie prezydenta Rzeczypospolitej ze Spaly.

„UWIEZIENIE” KONIA W ZAGŁĘBIENIU SZYN TRAMWAJOWYCH POWODEM STRASZNEJ KOTOSTROFY.

LÓDŹ, 29. 7. Na szosie Łódź — Zgierz wydarzyło się katastrofale zderzenie wozu tramwajowego z furmanką.

Na targ, jaki się odbywa co piątek w Łodzi, z gminy Praboszczowice powiatu łęczyckiego jechały trzy osoby, miały nowiciele cała rodzina Rosnerów. Wozem zaprzężonym w jednego konia, powoził 36-letnia Berta Rosner. Na wozie oprócz niej znajdowała się siostra jej 26-letnia Ela i 53-letnia Karolina Michalis.

Kiedy wóz znalazł się na szosie Łódź — Zgierz, po przejechaniu przez Zgierz, 12-letnia dziewczynka, przechodząca szosę, poprosiła o zabranie jej do Łodzi i usiadła w tyle wozu.

Aby skrócić sobie drogę, Berta Rosner skręciła na szosę Łódź — Zgierz. W chwili, kiedy skierowała wóz na przejazd tramwaju dojazdowego, koń utknął tylnymi nogami w zagłębieniu szyn tramwajowych i nie mógł się stamtąd wydostać.

W tym momencie od strony Zgierza nadjechał całym pędem pociąg linii Łódź — Zgierz i wpadł na wóz, rozbijając go doszczętnie.

12-letnia dziewczyna Ruchla Wolman została zabita, zaś Ela Rosner ciężko ranna. Przewieziono ją do szpitala św. Józefa.

Motorowy nie ponosi żadnej winy, albowiem katastrofa była następstwem nieszczęśliwego „uwieszenia” konia.

ARCYDZIEŁO FIDJASZA ZNALEZIONO W ATENACH.

RZYM, 29. 7. „Stampa” turyńska za miesiąc wiadomość z Aten, że w d. 24 bm. archeolog grecki Filadelfeus przypadkowo znalazł w ruinach świątyni Jowisza wspaniałą posąg kobiety, nie stęty bez głowy.

Po dłuższym studj. znalezionego pomnika prof. Filadelfeus znalazł na nim podpis Fidjasa.

Według oceny znakomitych archeologów nowoznaleziona rzeźba Fidjasa w marmurze przedstawia Atenę Partenon, której dwa zupełnie podobne pomniki znajdują się obecnie w British Museum.

Wartość znalezionego dzieła jest olbrzymia, szkoda, że arcydzieło Fidjasa jest bez głowy.

„SZCZĘŚLIWA” KATASTROFA KOLEJOWA WE FRANCJI.

PARYŻ, 29. 7. Pociąg pędzący Paryż — Bordeaux uległ wykołaceniu niedaleko miejscowości Angouleme.

Mimo, że katastrofa nastąpiła w chwili, kiedy pociąg jechał z szybkością 115 km. na godzinę, szczęśliwym zbiegiem okoliczności tylko 15 pasażerów odniosło cięższe rany, albowiem żaden z wagonów nie przewrócił się.

Przyczyną wypadku było prawdopodobnie silne rozluźnienie szyn z powodu silnych upałów.

Popierajcie L.O.P.P.

Niewidzialna trucizna.

Straszliwy wynalazek zbrodniarzy amerykańskich.

Kryminologiczny instytut w Chicago ogłosił nadzwyczaj ciekawą statystykę przestępstw, popełnionych w latach 1931 i 1932 na terenie Stanów Zjednoczonych. Znajdujemy tam przedewszystkiem statystykę morderstw. Wynika z niej, że Chicago jest najbardziej występem miastem na świecie, gdyż na 100.000 ludności przypada tam 40 morderstw, w przeciągu jednego roku. Przeraziłoby wielką jest ta cyfra, nawet, gdy się ją porówna z ilością przestępstw ciężkich popełnionych w New-Yorku, gdzie na 100.000 ludności przypada ich 12! A przecież New-York jest również jednym z centrów tajnych podziemnych organizacji przestępczych.

Gdy się porówna z tą statystyką stosunki, panujące w wielkich miastach Europy, wydadzą się one nam całkiem idyllicznie. W Paryżu na 100.000 ludności przypada rocznie pięć ciężkich przestępstw, w Londynie cokolwiek ponad cztery, indeks dla pozostałych miast europejskich jest jeszcze niższy.

Ameryka przoduje więc co do liczby przestępstw, popełnionych na jej terytorjum. Przoduje też w nadzwyczajnej pomysłowości, którą przestępcy wkładają w swe zbrodnie. Słynie też z niebывale zawiłych procesów, których powikłano historie przypominają nam nieraz żywo awanturyczne książki Wallace'a i innych autorów powieści kryminalnych.

Ze technika w Ameryce stoi na daleko wyższym poziomie, niż gdziekolwiek indziej o tem każdy już wie, i nikogo nie zdziwi wiadomość, że bandy gangsterów posługują się nieraz najnowszymi maszynami, że mają do swej dyspozycji auta pancerne i rewolwery, strzelające bez hałasu. Uzbrojenie tych band nie ustępuje w niczem uzbrojeniu policji. Podczas napadu na bank w centrum ruchliwego miasta bandyci posługiwali się nawet tankami.

Amerykańscy truciciele nie pozostają również w tyle za europejskimi kolegami. W Europie przestępstwa tego rodzaju zdarzają się najczęściej we Francji. Niedawno głośny był proces Sorre'ta, który rozpuszczał trupy ofiar w kwas siarczanym, tak, że pozostawały o nich tylko szczątki kości niemożliwe do rozpoznania. Coprawda i to nawet nie jest nowością, gdyż już w roku 1931 udało się policji aresztować liczną bandę, która po wieloletnich doświadczeniach, przeprowadzonych na padlinie zwierzęcej posiadała umiejętność rozpuszczania zwłok w kwasie siarczanym. Pozostałe kości palono w specjalnym piecu, który przypominał krematorium.

Ale przestępcy interesują się nie tylko tem, w jaki sposób można zniszczyć ciała ofiar. Zajmuje ich tak też pytanie, jaka trucizna nie pozostawia śladów w organizmie. W tym zakresie pierwszeństwo należy się pewnemu chemikowi z St. Louis, który zglądził ze świata swego wujka i odziedziczył po nim znaczny majątek. Trucizna ta działa zupełnie niewidocznie, tak, że nikt i nigdy nie domyśliłby się, że popełniono straszną zbrodnię, gdyby nie to, że winowajca sam przyznał się do winy w dwa lata po dokonaniu morderstwa, pod wpływem straszliwych wyrzutów sumienia. Ponieważ człowiek ten cieszył się powszechnym szacunkiem w St. Louis nie można mu początkowo wierzyć.

Lekarze sądzili raczej, że mają do czynienia z częstym wypadkiem przynawania się do fikcyjnej winy przez człowieka niezupełnie normalnego na umyśle.

Zwłoki ekshumowano, ale nawet najdokładniejsze i najbardziej skomplikowane metody analityczne nie doprowadziły do wykrycia śladów trucizny. Zapewne nie uwierzyliby weale zbrodniarzowi i akta tej sprawy pokryłyby się na zawsze kurzem zapomnienia, gdyby nie to,

że w jednej z ksiązek w bibliotece chemika znaleziono najdokładniejszy opis przygotowania owej tajemniczej trucizny. Doświadczenia przeprowadzone na zwierzętach wykazały, że mikroskopijnie dozy tej trucizny działają piorunująco, a przynajmniej rzeczwiście nie sposób wykryć jej obecności przy pomocy znanych obecnie metod analitycznych. Władze nie miały sposobności ukarać zbrodniarza, gdyż po uwieszeniu go, popełnił natychmiast samobójstwo.

Ogrzewanie zimną wodą

SENSACYJNY WYNALEZEK WIEDENSKIEGO CHEMIKA.

Uczestnicy najbliższej wyprawy prof. Piccarda w stratosferę zaopatrzyli się już w najnowszy wynalazek dr. Tschelnitza, zabezpieczający od zamrożenia jedynie przez dodanie paru kropel zimnej wody. Brzmi to napozór nierealnie, wynalazek jednak wiedeńskiego chemika jest dość prosty. Proszek o pewnym określonym składzie chemicznym w zetknięciu z niewielką ilością wody spala się powoli i wytwarza olbrzymią energię cieplną.

Demonstrując swój wynalazek, dr. Tschelnitz wypełnił zwykły płócienny woreczek swym nadzwyczajnym proszkiem i przez niewielki otwór wlał łyżeczkę zimnej wody. Już po paru minutach osiągnął niebywały efekt. Woreczek stał się od razu ciepły, stopniowo zaś rozgrzał się do tego stopnia, że nie można go było trzymać w ręku. Ogrzana zimną wodą!

Środek ten znalazł szybko zastosowanie w medycynie w formie kompresów stosowanych przy różnych bólach reumatycznych, wątrobanych i t. p. Obecnie chorzy, stosujący kompresy, są całkowicie niezależni czy to od kontaktu elektrycznego czy też od ciągłego ogrzewania kompresów na kuchni i t. p. Pa-

re kropel wody zawsze znajdziemy pod ręką; przy pierwszych oznakach nadchodzącego bólu wystarczy zwilżyć woreczek wypełniony proszkiem dra Tschelnitza i po paru chwilach mamy gorący kompres uśmierczający cierpienie.

Wysokość temperatury, jak również czas jej trwania wzrasta proporcjonalnie do ilości dodawanej wody, możemy ją zatem swobodnie regulować. Poduszczenka z proszkiem może być używana w ciągu 200 godzin; po tym okresie wystarczy dodać pewną ilość świeżego proszku, by przywrócić jej dawny moc.

Wynalazek ten ma duże zastosowanie w turystyce, szczególnie w czasie wypraw wysokogórskich, dla uczestników wypraw polarnych oraz w tych wszystkich okolicznościach gdzie grozi niebezpieczeństwo zamrożenia. Wynalazek dr. Tschelnitza przedstawia dalsze możliwości. Projektuje się ogrzewanie całych mieszkań za pomocą proszku wiedeńskiego chemika. Plany konstrukcji pieców, które ogrzewałyby bez węgla i drzewa, lecz przy pomocy wody, są bliskie realizacji. Jest to tylko kwestja odpowiedniego opracowania technicznego.

Kupno kobiet na raty

W całej południowej Serbji, zarówno u ludności prawosławnej, jak i mahometańskiej utrzymał się obyczaj kupowania narzeczonej.

Zwyczaj ten tłumaczy się tem, że dziewczyna stanowi część jakiejś rodziny. Ma pewną robotę, którą stale spełnia. Po jej odejściu rodzina jej zniejsza się o jedną osobę i musi postarać się o inną się roboczą, która wypełni tę samą pracę, jaką poprzednio spełniała córka.

Dlatego też rodzice dziewczyny żądają wzamian za narzeczoną pewnej sumy pieniężnej. Przy kupnie pośredniczy specjalista zwany „strojnik”, który otrzymuje pewien procent od sumy kupna.

Wykup składa się wyłącznie z monet złotych. Rzadko i tylko na mocy specjalnego porozumienia się można złożyć część pieniędzy w srebrze.

Do tego wykupu rodzice narzeczonego podają jeszcze kilka par

obuwia i futro dla narzeczonej.

Najmniejszy wykup praktykowany wynosi 2000 dinarów.

Podczas lat ostatnich pieniądze stały się na Serbji wielką rzadkością. Nikt nie mógł uiścić od razu takiej sumy. Weszło więc w zwyczaj rozkładanie wykupu na raty. Raty te spłaca się w ciągu roku, najdalej w ciągu trzech lat od dnia ślubu.

Nie można powiedzieć, aby ten obyczaj wpływał na polepszenie losu kupionej kobiety. Przeciwnie. Przez cały czas spłat dzieje jej się bardzo źle, gdyż nowa rodzina wyrzuca jej nieustannie to, że stała się przyczyną tak wielkiego obciążenia budżetu rodzinnego. Musi spełniać najcięższe prace. Pożalwia się ją wszelkich praw.

Nieraz wynikają z tego wielkie tragedje rodzinne.

W dawniejszych czasach łatwiej było zdobyć się na wykup łatwiej było ożenić syna.

Jeszcze dawniej — jak mówią starzy — dziewczęta prosto porywano. Tak było w dawnych w do- brych czasach, zanim wymyślono prawa, które zabraniają porwania kobiet. Nad niedorzecznością tych praw starzy serbowie lubią się długo rozwodzić, trzęsąc z oburzeniem głowami.

ŻNIWA.

Zadzwończyły kosy, poszły w ruch żniwiarki jak Polska długa i szeroka... Żniwa tegoroczne rozpoczęły się w Polsce na dobre dopiero po 24-tym lipcu, a więc opóźniły się o jakieś dni dziewięć. Ale za to opóźnienie rolnik polski wynagrodzony jest pięknym urodzajem. Przepadziście lato sprzyjało wzrostowi ozimin, żyto wyrosło na podziw, w pszenicy rdzy niema, owsy i jęczmiona zapowiadają się bardzo pięknie. Jeżeli pogoda sprzyjać będzie zbiorom, zapelnia się stodoły i brogi, jak dawno już nie były pełne.

Wraz z nowym chlebem w serce rolnika wstępuje otucha i wiara w lepszą przyszłość. Nie masz u nas, jak gdzieindziej, narzekań na „kłęskę urodzaju“. Wiemy dobrze, że właśnie nieurodzaj byłby kłeską dla Polski. W roku zeszłym samego zboża sprzedaliśmy zagranicę 600.000 ton (tona — 1000 kg. czyli 10 korec). Jeszcze poważniejszą sumę dochodu społecznego daje rolnikowi polskiemu sprzedaż nabiału, jaj, bydła, trzody chlewnej, których produkcja również na zbożu się opiera.

Żaden rolnik polski nie martwi się, gdy widzi piękny urodzaj na swoim polu. Jedyną jego troską jest, czy po zbiorach nie nastąpi gwałtowny spadek cen zboża. Na jesieni przypada termin płatności podatków, części omlotu trzeba wywieźć na rynek, co będzie, jeśli handlarze zbijają ceny?

W tym roku, zanim jeszcze żniwa się zaczęły, rozszły się trwożne pogłoski, że nowe żyto płacić się będzie tylko 10, a nawet — 7 złotych za korzec. Były to pogłoski umyślnie rozpuszczane przez spekulantów zbożowych. Nie sprawdziły się one, a uszczęście.

Pierwsze obroty żytem z nowego zbioru zanotowano na giełdzie warszawskiej dnia 25 lipca. Sprzedawano żyto z nowego zbioru po 17 zł. 50 gr. — 10 zł. za korzec (100 kg.). Różnica ceny pomiędzy starym a nowym żytem wynosiła tedy nie całe 2 złote. Jest to różnica normalna, zwłaszcza, że nowe ziarno zawiera w sobie więcej wilgoci, aniżeli stare.

Obawy przed gwałtowną zniżką cen zboża po nowych zbiorach nie są uzasadnione. Rząd zastosował liczne środki, by nie dopuścić do zbytowego obniżenia cen zboża. Celowi temu służą: cła importowe, premje wywozowe, kredyt pod zastaw zboża (30 milj. zł.), kredyt interwencyjny (22 milj. zł.). W roku zeszłym rząd dopłacał po kilka złotych do każdego korca żyta i pszenicy, wywiezionych zagranicę. W tym roku dopłacać również będzie do owsa i jęczmienia.

Kredyt zastawowy pozwala rolnikowi przetrzymać zboże w śpichrzu i w stodole, nie rzucać go na rynek zaraz po zbiorach.

Szkoda tylko, że drobni rolnicy nie umieją jeszcze korzystać z tego kredytu w należytej mierze. A przecież, mogliby z niego korzystać za pośrednictwem spółdzielni rolniczych. Co prawda, już sam fakt, że więksi właściciele ziemscy, główni producenci i dostawcy zboża, mogą na jesieni powstrzymać się od sprzedaży większej ilości ziarna, sprzyja utrzymaniu jego ceny, a więc jest korzystny i dla drobnego rolnika.

Nowootworzony fundusz interwencyjny, który powstanie z niewielkich dopłat do podatku gruntowego (od wszystkich gospodarstw) i przemysłowego, a który obliczony jest na 22 miliony zł., pozwoli rządowi czynić zakupy zboża, nawet ze stratą dla siebie, byle utrzymać cenę zboża.

Wszystkie te środki, przedsięwzięte przez rząd, pozwalają

spodziewać się, że piękne urodzaje tegoroczne odczują rolnik polski, jako dobrodziejstwo nie tylko w piecu i w garnku, ale również i w kieszeni.

Urodzaj tegoroczny, da Bóg, będzie błogosławieństwem nie tylko dla rolnika, ale i dla całej Polski.

Wieś wędruje do miasta.

Oddawna już stwierdzono w większości krajów ruch ludności ze wsi do miast. Wobec nader małego przyrostu naturalnego ludności miejskiej tylko przyływem zewnątrz można wytłamać szybki stosunkowo wzrost dużych miast, liczących ponad 100 tys. mieszkańców. Zauważyć przytem należy, że kryzys obecny, który ze względu na swe rozmiary obrócił w niwecz wiele rachub i teorii, pod tym względem zmienił niewiele i wędrowka ze wsi do miasta odbywa się w dalszym ciągu.

Biorąc pod uwagę tylko miasta duże, ponad 100 tys. mieszkańców, przekonamy się, że w Anglii w r. 1920 miast takich było 46; w r. 1931, a więc już pod czas kryzysu, liczba ta wzrosła do 51, ludność zaś tych miast w r. 1920 wyniosła 39,2 proc. zaludnienia całego państwa, w r. 1931 zaś — 39,8 proc. W Czechosłowacji odsetek ten w ciągu powyższego okresu wzrósł z 8,2 proc. do 10,0 proc., we Francji z 15,5 proc. na 15,7 proc., w Jugosławii z 2,7 proc. na 3,8 proc., w Niemczech z 26,6 proc. na 26,6 proc., we Włoszech z 14,2 proc. na 17,4 proc., w Stanach Zjednoczonych z 25,9 proc. na 29,6 proc., wreszcie w Polsce z 7,7 proc. na 10,5 proc.

Wylczenie powyższe obejmuje zarówno kraje wysoko uprzemysłowione, jak przeważnie lub typowo rolnicze. Pomimo to zjawisko stosunkowo szybkiego wzrostu ludności dużych miast stwierdzone być może wszędzie, zarówno w pierwszych jak w drugich. Cała różnica polega na tem, że kraje uprzemysłowione, w których ludność wiejska jest stosunkowo mniej liczna, posiadają już obecnie mniejsze nadwyżki tej ludności, przenoszące się do miast. Z tego też względu i ludność miast w tych krajach warata obecnie z mniejszą stosunkowo szybkością, aniżeli w krajach rolniczych.

W Anglii w okresie 1929 — 1931 r. ludność dużych miast wzrosła o 7,1 proc. (z 14.838 do 15.887 tys., we Francji o 4,4 proc. (z 6.310 do 6.585 tys.), we Włoszech

o 30,6 proc. (z 5.490 do 7.172 tys.), w Stanach Zjednoczonych o 32,4 proc. (z 27.430 do 36.326 tys.), natomiast w krajach rolniczych liczby te będą znacznie wyższe — w Polsce ludność dużych miast (których w r. 1920 było tylko 6, a w r. 1931 już 11) wzrosła o 59,4 proc. (z 2.101 do 3.349 tys.), w Jugosławii o 63,7 proc. (z 322 do 527 tys.), natomiast w Czechosłowacji, zajmującej miejsce pośrednie (podobnie jak Włochy i Stany Zjednoczone) ludność miejska powiększyła się o 8,6 proc. (z 1.121 do 1.475 tys.).

Ruch ludności ze wsi do miasta jest objawem naturalnym, gdyż ziemi nie przybywa, ilość zatem rąk roboczych, która na roli może być zatrudniona, jest ograniczona. Możliwość natomiast rozwoju przemysłu są prawie nieograniczone, zwłaszcza w państwach rolniczych. Nadmiar ludności wiejskiej może znaleźć zatrudnienie tylko w miastach, w przemyśle, handlu, w innych zawodach, możliwych do pomyślenia prawie wyłącznie w większych skupieniach ludzkich, jakimi są duże miasteczka, w których tryb pracy i zarobki.

Zauważyć przytem należy, że małe robkowanie ludności niezbyt różni się od wsi, nie zdradzają tendencji szybkiego wzrostu, a są u nas i takie miasta, w których nie tylko nie było wzrostu liczby ludności, ale nawet spadek. Ze względu wyżej przytoczonych jest to całkiem zrozumiałe, gdyż miasteczka te, nie posiadające przemysłu, w których organizacja handlu znajduje się na poziomie prymitywnym nie przedstawiają żadnej siły atrakcyjnej dla ludności wiejskiej.

W ten sposób w toku rozwoju warunków ekonomicznych większości krajów, ruch ze wsi do miast jest zjawiskiem naturalnym i zrozumiałym, a jego powszechność jest dowodem, że nawet kryzys nie był w stanie zmienić jego kierunku.

Z. K.

1.515.000 zł. na zasiłki dla bezrobotnych robotników w sierpniu.

Na posiedzeniu komisji budżetowej funduszu bezrobocia działającej na prawach zarządu głównego, przyjęto preliminarz budżetowy F. B. na sierpień.

Preliminarz ustala m. in. kwotę 1.515.000 zł. na zasiłki dla bezrobotnych robotników. Przewiduje się

że liczba bezrobotnych, uprawnionych do korzystania z ustawowych zasiłków z F. B., wyniesie w sierpniu około 30.000 osób.

Przewidywane wpływy z tytułu wkładek za ubezpieczonych robotników i ustawowej dopłaty ze skarbu państwa wyniosą 2.775.000 zł.

Rozmaitości

ŚW. HELENA PRZEKSZTAŁCENIA NA MUZEUM NATURALNE

Ludność zamieszkująca wyspę, która była miejscem zesłania cesarza francuzów, zmniejsza się gwałtownie w ostatnich czasach. Obecnie mieszka na wyspie tylko 70 europejczyków, a i ci zamierzają wkrótce opuścić wyspę, na której niemożliwość robić, do której statki przybijają bardzo rzadko. Powstał zatem we Francji wśród towarzystwa przyjaciół wyspy Św. Heleny projekt zebrania odpowiednich funduszy celem urządzenia wyspy jako muzeum.

Za zgodą francuskiego ministerjum spraw zagranicznych przystąpiono więc do odbudowy domów, w których mieszkali swego czasu towarzyszący Napoleonowi na wygnaniu generałowie Gourgaud, Las Cases, Montholon. Znajdujące się na wyspie pamiątki po Napoleonie będą konserwowane i pilnowane przez utrzymywanych w tym celu i sprowadzonych z Francji dozorców.

—oO—

MILJON RÓZ

znajdzie się na wystawie w slydającej z hodowli róż miejscowości Blatna (Czechosłowacja). Wystawa odbędzie się w sierpniu (od 13 do 15) i obejmuje wszystkie istniejące gatunki tych pięknych kwiatów. Głównym dziełem wystawy ma być wyhodowana przez ogrodnika Böhma czarna róża.

—:0:—

MILJARDY KRZAKÓW KAWOWYCH BĘDĄ ZNISZCZONE W BRAZYLJI.

Plantatorzy kawy jednego z okręgów w prowincji Sao Paulo (Brazylja) zwrócili się do rządu z oświadczeniem, iż zamierzają wykopać i zniszczyć 1 miliard 300 milionów krzaków kawowych w celu zmniejszenia zapasów kawy i podniesienia jej ceny na rynku. Czy rząd federalny zgodzi się na to żądanie jest rzeczą wątpliwą, gdyż wykonanie planu kosztowałoby kilkanaście milionów dolarów.

DR. M. K. Tajchner

w BĘDZINIE

przeprowadził się

na ul. Małachowskiego 16

II p. front, TELEF. 5-99

i przyjmuje 10 — 12 i 15 — 19.

Fundusz Pracy zakreśla kilkuletni plan.

Wielkie inwestycje ogólnogospodarcze rozpoczną się dopiero w przyszłym roku.

Prezes funduszu pracy i naczelny dyrektor dr. Madeyski w porozumieniu z prezydium rady ministrów zdecydowali, że programy wojewódzkie robót z funduszu pracy w przyszłym sezonie winny być złożone funduszowi pracy najpóźniej do dnia 30 listopada 1933 roku.

Obecny sezon obok efektu w postaci zatrudnienia bezrobotnych pozwolił na poczynienie doświadczeń zarówno we własnych możliwościach funduszu pracy, jak i w możliwościach produktywnej walki z bezrobociem.

Z tego doświadczenia wynikają pewne wytyczne, które należy kierować się — jak głosi okólnik na czelnego dyrektora funduszu pracy do przewodniczących wojewódzkich komitetów lokalnych funduszu pracy — przy układaniu programu na rok przyszły.

Program na r. 1934 obejmie kilka zasadniczych o ogólnogospodarczym znaczeniu inwestycji zamiast dużej ilości drobnych bardzo różnorodnych robót jak to miało miejsce w sezonie obecnym.

Nieliczne drobne roboty o znaczeniu lokalnym będą mogły być finansowane tylko w drodze wyjątku uzasadnionego szczególnymi okolicznościami. Program ten będzie częścią kilkuletniego na dłuższy okres czasu obliczonego programu, wprowadzającego w zatrudnienie możliwie daleko idącą ciągłość udzielanie pomocy finansowej przez fundusz pracy oparte będzie na zasadzie zwrotności. Udzielanie natomiast dotacji będzie stosowane tylko w nader wyjątkowych wypadkach.

Kierownictwo funduszu pracy przypuszcza, że w r. 1934 zajdzie konieczność wprowadzenia systemu pracy zespołowej co będzie miało niewątpliwie poważny wpływ na typ i miejsce zgłoszonych do programu robót.

Program pracy komitetów wojewódzkich funduszu pracy opracowany będzie w ścisłym kontakcie z czynnikami społecznymi i uz-

JESZCZE W SPRAWIE „SĄDÓ DORAŻNEGO“ NAD KOPALNIĄ „FLORA“.

Wiadomość nasza o „sądzie dorażnym“ nad kopalnią „Flora“ — za była „Kurjer Zachodni“...

I słusznie! Ktoby do niedawna przypuszczał w Zagłębiu coś podobnego. Dziś „Flora“ to dla „Kurjera“ okopy wraże...

Przy tej okazji „Kurjer“ napisał, że z przyznanego „Florze“ kontyngentu — odeszło tylko 6 tys. ton

Możemy „Kurjer“ poinformować mimo upałów że owe 6 tys. ton zostało na mocy porozumienia się nowego zarządu kopalni „Flora“ z departamentu gór. min. przemysłu i handlu, skreślone czasowo z kontyngentu „Flory“.

I nie wspólnego to z dymisją p. Fażaszewskiego nie ma, gdyż stało się przed opuszczeniem przez niego stanowiska dyrektora kopalni.

gadniano będzie z władzami państwowymi i samorządowymi.

Przedewszystkiem programem na rok 1934 objęte będą inwestycje zasadnicze o ogólnogospodarczym znaczeniu, a więc: budowa dróg, melioracje, elektryfikacja, podniesienie budowa wodociągów i kanalizacji oraz drobne budownictwo mieszkaniowe, co ma szczególne znacze-

nie dla Zagłębia, gdyż większość funduszy otrzymają na budowę małych domków okręgi przemysłowe.

Akcja ta pomyślana jest w ten sposób, że każdy pracownik pożytek uzyska na budowę własnego domku, spłacać będzie mógł w wysokości opłacanego dotychczas komornego.

Dyrekcja Gimnazjum Koedukacyjnego w Szczekocinach

(dojazd z Zawiercia autem lub z Sędziszowa kolejką)

ogłasza, egzaminy wstępne do klas od I (dawnej 3-iej) do VII-iej włącznie odbędą się w dniach 18 i 19 sierpnia o 9-iej rano

Przy gimnazjum wzorowa i tania bursa, Piękne boisko. — Wszelkich informacji udziela kancelarja Gimnazjum codziennie do godziny 13-iej.

Upiór z lasów

z pod Wojkowic Kościelnych.

Po morderstwie Kozłowskiego — Tajemniczy osobnik i dziewczyna. Lęk we wsiach okolicznych.

Wezorem donosiliśmy obszernie o zagadkowym morderstwie, dokonanym w lesie pod Wojkowicami Kościelnymi, ofiarą którego padł 17-letni Stanisław Kozłowski.

W związku z tem morderstwem krąży po Zagłębiu najróżnorodniejsze wersje. Opowiadają naprzykład że na kilka dni przed morderstwem w tem samym mniej więcej miejscu pod lasem wsi Gołaska widziano jakiegoś barchystego mężczyznę, który siedział na murawie w towarzystwie młodej dziewczyny, ubranej w granatową sukienkę i biały beret na głowie.

W pewnej chwili dziewczyna zaczęła wyrzywać się z objęciem tajemniczego brutalą i krzyżeć. Na widok

nadjeżdżającego drogą motocyklisty, mężczyzna zerwał się błyskawicznie i szybko zaczął uciekać w głąb lasu. Motocyklista zabrał zapłakaną dziewczynę ze sobą. Wiadomość ta szybko rozniosła się po okolicznych wsiach, przybierając za każdym razem nową i bardziej sensacyjną formę.

Ludzie opowiadają, że ów mężczyzna — to drugi upiór z lasów mośczeniickich z pod Piotrkowa.

Niektóre wieśniaczki palą wieczorami w oknach świece i modlą się, aby upiór ulotnił się z okolicy.

Energiczne śledztwo, prowadzone w tej sprawie położy niebawem kres wszelkim mniej lub więcej prawnym wersjom.

Potrzeby parafji w Starym Sielcu w SOSNOWCU.

Przed kilku dniami odbyło się posiedzenie komitetu parafjalnego na którym postanowiono zwrócić się do ofiarności parafjan, celem zdobycia potrzebnych gwałtownie środków do kontynuowania rozpoczętych robót przy kościele parafjalnym.

W związku z tem, z dniem 1 sierpnia od godz. 8-iej rano będą odwiedzały parafjan upoważnione i zaufane osoby w następujących rejonach: 1. Cegielnię obejmują pp. Feliks Słupski i Wojciech Gryc. 2. Ul. Sielcka, Narutowicza, Wronią Krętą, Klimontowską prawą stronę i Cmentarną — Michał Karcz i Władysław Karcz. 3. Ul. Kaliską i Szpi-

talną — Józef Iwanek i Wincenty Jałowicki. 4. 1-go maja do Szpitalnej Antoni Chmielewski, Stanisław Masłag i Stanisław Labus. 5. Dębowa, Niwecka, Lipowa, Strzelecka i Tylina — Piotr Gawęda i August Goraj. 6. Tabelna, Walcownia i Dandowska Andrzej Rubik i Herman Pilarek.

Ks. proboszcz Wł. Mach wraz z komitetem zwraca się z gorącym apelem do parafji o możliwe poparcie akcji zbiórkowej. Jesteśmy pewni, że parafjanie Starego Sielca wezmą do serca apel proboszcza i komitetu i przyczynią się do odnowienia świątyni.

Odkrycie nowego cmentarzyska w Czładzi.

Wezorem p. J. Golezyk, niwelując plac pod budowę domu przy ul. Grodzieckiej w Czładzi, natknął się na kości ludzkie, które znajdowały się pod powierzchnią ziemi. Wykopane kości zainteresowały się zaraz policja. Ponieważ są one porzucone po całym placu władze bezpieczeństwa doszły do przekonania, że w miejscu tem znajdował się

niegdyś cmentarz. Kości te są b. stare to też należy wnioskować że cmentarz położony w tem miejscu był starszy od cmentarza mieszczącego się przy kościele.

Trzeba zaznaczyć, że przed kilku miesiącami w pobliskiej posesji natrafił na kości ludzkie p. Termiński.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś: Jutro i Dom.
Jutro: Ignacego
Wschód słońca: 4.8
Zachód słońca: 19.31

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 30 lipca.

9.55. Program na dz. bież. 10.00. Na bożeństwo z Wilna. 10.45. Płyty. 11.00. Tr. Salzburga. 13.00. Program na dz. bież. 13.05. Kom. meteor. 13.10. Muzyka. 14.00. Rozkład zajęć gospodyni wiejskiej. 14.15. Kom. rol. 14.20. Płyty. 14.45. Słuch. prawnicze. 15.05. Muzyka lekka. 16.00. Radijogodnik dla mł. 15.15. Tr. ze Lwowa. 16.30. Tr. Koncertu popul. 17.00. Znaczenie światła i słońca dla zdrowia robotników. 17.15. Tr. ze Lwowa. 18.00. Piosenki w wyk. chóru Dana. 18.35. Program na dz. nast. 18.40. Rozmaitości. 19.00. Słuch. z Wilna 19.40. Skrzynka poczt. 20.00. Koncert popul. 20.50. Dz. wiecz. 21.00. Tr. ze Lwowa. 22.00. Muzyka tan. 22.25. Wat. sport. 22.40. Kom. meteor i kom. polie. 22.45. Muzyka tan.

KATOWICE

Niedziela, 30 lipca.

9.30. Naboż. z kościoła NMP. w Wielkich Piekarach. 11.00. Tr. z Salzburga. 13.00. Program na dz. bież. 13.05. Tr. z Warsz. 14.00. Skrzynka poczt. 14.15. Płyty. 15.00. Koncert ork. 73 p. p. 16.00. Program dla dzieci. 16.30. Koncert popul. 17.00. Odczyt z Warsz. 17.15. Aud. regjo nałna ze Lwowa. 18.00. Płyty. 18.35. Program na dz. nast. 18.40. Rozmaitości. 19.00. Słuch. z Wilna. 19.40. Dwa loty do stratosfery. 20.00. Tr. z Warsz. 21.00. Na wesołej fali lwowskiej ze Lwowa. 22.00. Kom. sport. 22.05. Wiad. 22.40. Tr. z Warsz.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 31 lipca.

7.00. Sygnał czasu z Warsz. 7.05. Gimnastyka. 7.20. Płyty. 7.25. Dz. poranny. 7.30. Płyty. 7.52. Chwilka gospod. domowego. 11.58. Sygnał czasu. 12.05. Tr. z Ogrodu Bagatela. 12.25. Codz. Przegł. Prasy Polsk. 12.33. Kom. meteor. 12.35. D. c. koncertu. 2.55. Dz. połud. 14.55. Płyty 15.05. Wiad. bież. 15.16. Kom. Państw. Inst. Ekspert. 15.15. Płyty. 15.35. Kom. gospod. 15.45. Przegł. kom. 15.50. Płyty. 16.00. Tr. z Warsz. 17.00. Pogan. w jez. franc. 17.15. Płyty. 18.15. Odczyt ze Lwowa 18.25. Recital fortep. 19.20. Rozmaitości. 19.35. Program na dz. na stęply. 19.40. Feljton lit. 20.30. Operetka w 3 aktach „Hotel Imperial“. W Lej przerwie Skrzynka poczt. rolc. W II-iej przerwie Dz. wiecz. Wiad. sport. oraz kom. meteor. i kom. polie.

—:O:—

OGÓLNA.

(o) Organizacja izby ubezpieczeń społecznych. Minister opieki społecznej powołał zastępcę dyrektora departamentu ubezpieczeń społecznychp. Stanisława Makowieckiego na stanowisko komisarza organizacyjnego izby ubezpieczeń społecznych, wicedyr. Makowiecki zatrzymuje nadal swe dotychczasowe stanowisko w ministerjum.

Izba ubezpieczeń społecznych powstaje na zasadzie ustawy z dnia 28 marca rb. o ubezpieczeniu społecznem. W skład izby wejdą przedstawiciele ubezpieczalni społecznych (dotychczasowe kasy chorych) oraz zakładów ubezpieczeń społecznych. (Zakład ubezpieczenia na wypadek choroby, zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych, zakład ubezpieczeń od wypadków i zakład ubezpieczenia emerytalnego robotników). Celem izby będzie skoordynowanie działalności ubezpieczalni i zakładów w zakresie wszystkich rodzajów ubezpieczeń społecznych.

—:O:—

Z KIELC.

(k) Fatalny upadek z roweru kielczanina. Onegdaj Woźniak Władysław, lat 29, zam. w Kielcach przy ulicy Siemkiewicza nr. 58, właściciel sklepu kolarzkiego, jeździł na rowerze na placu sportowym PKP. przy ul. Sołnej w Kielcach.

W pewnej chwili, gdy rozwinał nadmierną szybkość, przejechał rowerem wiraż, wskutek czego spadł na drugą stronę nasypu wraz z rowerem, przy czem upadek był tak silny, że Woźniak doznał pęknięcia wątroby i w stanie b. ciężkim przewieziono go do szpitala św. Aleksandra.

Nowość w gilzach do papierosów! Sklepy tytoniowe polecają opatentowane gilzy „KRYZYŚWYWE--PASCHALSKIEGO” w cenie 5 i 10 groszy pudełko.

(k) **Opóźnienie żniwa.** Wskatek niepo-
myślnych warunków atmosferycznych
żniwa na terenie woj. kieleckiego opó-
żnione zostały o tydzień do 10 dni. Naj-
wcześniej bo już 19 lipca zaczęto żniwa
w powiatach częstochowskim, konec-
kim, opoczyńskim i północnej części po-
wiatu ilżeckiego.

W dniu 24 lipca zaczęto żniwa w po-
wiatach pińczowskim i miechowskim,
częściowo w pow. kieleckim. Piękna po-
goda ostatnich dni powoduje, że zboża
dojrzewają niezmiernie szybko rów-
nież na gruntach cięższych.

(k) **Ceny nowego żyta.** Ceny żyta
z nowych zbiorów kształtują się na te-
renie woj. kieleckiego na poziomie oko-
ło 18 zł. za 100 kg. franko wagon zała-
dowania.

Tranzakcje zawierają z kłudnio-
wym terminem dostawy. Tranzakcyj-
na dłuższy termin dostawy nie zawiera
no.

(k) **Przyspieszone tempo przy prze-
budowie ulic.** W związku ze zbliżają-
cym się terminem przybycia do Kielec
drużyn zawodniczych marszu szlakiem
kadrówki, przebudowa ulic w Alei Leg-
jonów i ul. 3 Maja prowadzona jest w
tempie przyspieszonym.

Ulicami temi bowiem przejdą druży-
ny zawodnicze do mety, która znajdo-
wać się będzie na ul. 3 Maja ośdek sądu
okregowego.

(k) **Kiedy i za czyje pieniądze zbud-
wano cerkiew.** Przy rozbiorze cerkwi
prawosławnej w Kielcach wydobyto akt
kreacyjny cerkwi, który nosi datę 1868
roku.

Z treści dokumentu wynika, że cer-
kiew została zbudowana za pieniądze
rządu rosyjskiego.

(k) **Tajemnicze morderstwo.** Onegdaj
około godz. 12 w nocy w wsi Wi-
dełki, pow. kieleckiego zamordowany zo-
stał Władysław Florecki lat 24 gospodarz
też wsi Florecki otrzymał kilka
ran kłutych bagnietem w teni dwie ra-
ny śmiertelne w prawy bok.

Jako podejrzanego o morderstwo po-
licja zatrzymała Michała Smugę zam-
w wsi Giszów, który na ile nieporozu-
mień osobistych już od dłuższego czasu
odgrażał się Floreckiemu.

(k) **Utonęła w rowie napelnionym
wodą.** Onegdaj na pastwisku wsi Gra-
bownica, gm. Łopuszno, pow. kieleckie
go, Janina Wawrzyniak, lat 1 i 10 mie-
sięcy, wpadła do napelnionego wodą ro-
wu i utonęła.

—oOo—
Z SOSNOWCA.

**ZJAZD LEGJONISTÓW
W WARSZAWIE.**

Wobec ustalonego licznego wy-
jazdu z Sosnowca na zjazd legjoni-
stów do Warszawy, zarząd okręgu
uzyskał dalszą obniżkę biletów dla
legjonistów, powiaków i ich ro-
dzin oraz dla strzelców, a mianow-
icie: koszt przejazdu z kartą zjazdową
z Sosnowca 9.10 zł., z Dąbrowy
9.10 zł. z Zawiercia 8.50 zł., z Cze-
stochowy 7.60 zł., z Olkusza 10.20 zł.

Zapisy w dalszym ciągu przy-
jmują oddziały i sekretariat okręgu
w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 16, w
godz. 16 — 20 do dnia 2 sierpnia.

—xOx—

STRZELCY NAD MORZE.

Związek strzelecki powiatu bę-
dzińskiego organizuje w dniach 13,
14 i 15 sierpnia rb. w godzinach po-
południowych, powrót z Gdyni 15
wieczorem. Zgłoszenia członków,
sympatyków i ich rodzin wraz z o-
płatą przyjmuje zarząd powiatu w
Sosnowcu przy ul. Kollataja 17 do
5-go sierpnia, w godzinach od 19-cj
do 21-cj i udziela wszelkich infor-
macyj.

—:O:—

(s) **Obchiste.** Sekretarz generalny
polskiego związku zawodowego pracow-
ników przemysłowych i handlowych w
Sosnowcu, p. Kazimierz Ostrowski, zo-
stał mianowany przez ministra opieki
społecznej członkiem rady ubezpieczeń
społecznych w Warszawie.

**JEDNEJ NOCY OKRADZONO
DWUCH PROBOSZCZÓW.**

Wczoraj rano policja skalska zo-
stała zaalarmowana dwoma kradzie-
żmi na plebanjach, mianowicie w
Skale i odległej o 3 klm. Minodze.

Jak się okazało, w nocy na 29
lipca, jedni i ci sami złodzieje których
było trzech, dostali się do mieszkań
księży proboszczów przy pomocy
wyjęcia szyb i skradli: ks. probosz-
czowi Mazurkowi w Skale: 2 za-
rządki, długie palto z aksamitnym
kołnierzem, pelerynę z czarnej kre-
py, pelerynę sukienną, teczkę, rękaw-
iczki i szalik czarny; ks. probosz-
czowi Kozłowskiemu w Minodze
skradziono: płaszcz czarny wełnia-
ny, firanki, prześcieradło 14 kg su-
chej kiełbasy, 10 kg słoniny i różne
soki.

Według zebranych informacji,
złodzieje mieli się udać z łupem w
kierunku Zagłębia.

**Pawilon gruźliczy w Sosnowcu
już się buduje z groszowych ofiar całego
społeczeństwa.**

Za murem szpitala powszechnego
w Sosnowcu na Pekinie, zdala od
zgiełku ulicznego, w polu z którego
nieledwie przed godzinami zebrano
plon — rozpoczęły się prace przy
budowie pawilonu gruźliczego.

Towarzystwo przeciwgruźlicze,
które zabiegało gorąco u mieszkań-
ców Zagłębia o składki i ofiary —
zebrało dość okazałą sumę 50 tys
złotych na budowę pawilonu.

Magistrat sosnowiecki dał bez-
płatnie plac, nabyty od gwarantów
hr. Renard, uzyskano 5 tys. złotych
od kasy chorych z przyobiecanej
subwencji 10 tys. złotych.

Rozpoczęcie budowy pawilonu —
to niejako pokwitowanie towarzy-
stwa przeciwgruźliczego — z zebr-
anych ofiar i subwencji, pokwitowa-
nie tem więcej cenne że widome i
świadczące o energii i pracy tych,
którym budowa pawilonu leży na
sercu.

Zebrane pieniądze — to jednak
nie wszystko. Do całkowitego wy-
kończenia pawilonu brak jeszcze o-
kolo 15 tys. złotych.

Ofiarodawcy dotychczasowi re-
krutują się ze wszystkich warstw

społeczeństwa. Dla zachowania
wspólności ofiar i pewnej równowa-
gi — postanowiono zwrócić się do
zarządów fabryk, zakładów przem-
ysłowych, korporacji i zrzeszeń oraz
do znanych z ofiarności obywateli
o deklarowaniu wspólnych fundacyj
czy to łózka, czy też sali.

Śmiemy wierzyć że apel rady
towarzystwa przeciwgruźliczego
znajdzie oddźwięk w społeczeństwie

Fundacje deklarowane mogą być
nawet w materiale budowlanym ob-
liczonym po cenie rynkowej.

Dziesiątki szpitalów powstałe w
ten sposób w Polsce. A przecież o
tych fundacjach nie rzadko decydo-
wać będą ludzie, którzy z okien
swoich gabinetów pracy, widzą co
dziennie ojca rodziny - gruźlika,
zgarbionego i zmęczonego, odbywają-
cego swój szary dzień roboczy.

Pawilon gruźliczy — musi w So-
snowcu stanąć niebawem.

Suma brakująca znajdzie się
niewątpliwie.

Wierzmy w to głęboko, jak wie-
rzy w to rada tow. przeciwgruźlicze-
go.

**Napad rabunkowy i zabójstwo
pod Proszowicami.**

BANDYCI ZABILI KIJAMI GOSPODARZA.

28 lipca, w nocy, po sprzedaży
drzewa w Proszowicach, powracali
furmankami do Kaliny - Rędziny
pow. miechowskiego dwaj gospodarze:
Franciszek Pieczyrak i Jan Do-
niec.

Pod wsią Łany Naciechowskie
wyskoczyło z lasu dwóch osobni-
ków z kijami i zatrzymali jadących
Pieczyrak zdradzał chęć ucieczki,
wobec czego otrzymał potężny cios
kijem w plecy. Nie zważając na to,
gospodarz podciął konie i zdążył u-

ciec. Gorzej było z Dońcem, którego
od razu steroryzowano i pobito do
nieprzytomności.

Dońca dopiero nad ranem zale-
ziono nieprzytomnego i zabrano do
wsi Zagaje. Wszelki ratunek oka-
zał się spóźniony, gdyż pobity
zmarł.

Dońcowi napastnicy zrabowali
10 zł. z groszami otrzymane za
sprzedane drzewo w Proszowicach.

Za napastnikami zarządono po-
ścig, narazie bez skutku.

**Spłoszony złodziej zastrzelił
przechodnia.**

TRAGICZNY WYPADEK W MIECHOWSKIM.

Powracający onegdaj późno wie-
czorem do domu mieszkańcy wsi
Goszcza pow. miechowskiego bracia
Juljan Pawlik zbliżając się do
zef Debak natknęli się na dwóch
osobników przed domem Antoniego
Malika. Osobnicy ci oświeclając la-
tarką elektryczną drzwi i podwór-
ko Malika, mieli zamiar popełnić u-
niego kradzież.

Juljan Pawlik zbliżając się do

nieznanych osobników, zapytał:
Kto jest?

W odpowiedzi rozległy się dwa
następujące po sobie strzały rewol-
werowe.

Pawlik z jękiem upadł na zie-
mię, a sprawcy ułotnili się, ko-
zystając z ciemnej nocy.

Ugodzony śmiertelnie Pawlik
zmarł w drodze do szpitala.

(s) **Wycieczka do Zakopanego.** Zgło-
szenia na wycieczkę do Zakopanego dla
pracowników kasy chorych (w dniach
12, 13, 14 i 15 sierpnia) przyjmowane
będą tylko do dnia 3 sierpnia rb.

W programie wycieczki, zwiedzenie
Zakopanego — Morskiego Oka — Czor-
szywna — Piwnin. Informacyi udziela
oraz zapisy przyjmuje p. Sz. Roland —
Kopczyński ul. 3 maja 22 m. 8 od godz.
18 — 20. Zbiórka wycieczkowiczów dnia
12 sierpnia punktualnie o godz. 13.30
przy ulicy Sobieskiego róg Piłsudskie-
go skąd nastąpi wyjazd.

(s) **Stracił rower...** Józef Barczyk (So-
snowiec, Staropogońska 38), pozostał
na chwilę na ul. Czystej swego żelaz-
nego rumaka. Gdy po paru minutach
Barczyk wyszedł na ulicę, stwierdził z
przerażeniem, że jakiś miłośnik kolar-
stwa, skradł mu rower i zbiegł bez
śladu.

Okradziony oblicza stratę na 150 zł.

(s) **Nie lubi wysłuchanych siedzeń...**
Do Sosnowca przybył będący w napra-
wie w Pruszkowie wagon II klasy.

Po otwarciu wagonu służba stwier-
dziła, że jakiś typek pocałował wszystkie
siedzenia pluszowe i zerwał plomby.

(s) **Kradzież walizki z dorozki.** Sta-
nisława Lutych (Sosnowiec, Piłsudskie-
go 75) powracała ze stacji do Jomu do
rożką, wioząc w walizkach garderobe.

Na ulicy Piłsudskiego, nieschwyta-
ny dotąd złodziej skradł z dorozki wa-
lizkę z garderobą, wartości 150 zł.

P. Stanisława zapożno spostrzegła
kradzież, gdyż złodziej z walizką zdą-
żył już zbiec.

**Z BĘDZINA
PRELIMINARZ BUDŻETOWY
M. BĘDZINA.**

Preliminarz budżetowy m. Bę-
dzina na rok 1933-34, po zatwierdze-
niu wojewódzkich władz nadzor-
czych przedstawia się następująco:
wydatki zwyczajne wynoszą: mil-
jon 197 tys. 530 zł., wydatki nadzwy-
czajne 296.470 zł. Razem 1.494.000
Dochody zwyczajne milion 383.000
zł. nadzwyczajne 106.000 zł. Razem
1.494.000 zł.

(b) **Znalezienie płodu dziecka.** Na
polach wsi Zychce w Bobrownikach
znaleziono szkielet płodu dziecka w wie-
ku od 7 do 9 miesięcy. Przeprowadzone
śledztwo w tej sprawie ustaliło, że
dziecko to porzuciła R. Gajdakówna,
panna, lat 24, zam. w Kamyczach.

(b) **Zabawa ludowa w Grodźcu.** Dziś
w ogrodzie przy ul. Czeladkiej w
Grodźcu zarząd straży ogniowej urzą-
dza zabawę ludową. Dochód z zabawy
przeznaczono na kosza związane z dal-
szą budową straźnicy. W programie ho-
gafe kosze szczęścia. Do tańca przygry-
wać będzie orkiestra. Bufet obficie za-
opatrzone w napoje chłodzące.

POKOST szybko schnący,
farby, pendzle i lakiery po-
leca najtaniej skład apteczny
S. MONETA. Dąbrowa Gór-
nicza, ul. Sobieskiego 29.

Z CZELADZI.

(e) „Kuznica“ organizuje własną bibliotekę. Wysłki zarządu „Kuznicy“ w Czeladzi w kierunku uprzystępnienia, głównie bezrobotnym, czytania książek przez stworzenie własnej biblioteki, dały pożądane wyniki. Dzięki ofiarności społeczeństwu zebrano około 300 książek, które po uprzednim opanowaniu będą wypożyczane bezpłatnie. Ostatnio p. J. Peuckerowa z Satorna ofiarowała 70 książek.

—xOx—

Z ZAWIERCIA.

OBOZY P. W. i W. F. w CENTURJI PO ZAWIERCIEM.

Powiatowy komitet P. W. i W. F. w Zawierciu urządził, wzorem lat ubiegłych, obozy letnie w malowniczej i zdrowej okolicy, w Centurji. Na obozy ściągnięto młodzież bezrobotną z powiatu najboleśniej dotkniętą obecnym kryzysem gospodarczym. Obozy pozostają pod wytrawnym kierownictwem, powiatowego komendanta P. W. i W. F., por. Kruk-Rutkowskiego, zasłużonego na polu wychowania fizycznego młodzieży.

Na obozach w pierwszym turnusie trwającym od 8-22 lipca przerabiano w godzinach przedpołudniowych ćwiczenia z zakresu P. W. i W. F., oraz O.P.L. i G., które prowadził pow. instruktor O.P.L. i G. p. Marjan Spiess, bawiący w tym czasie na urlopie; w godzinach popołudniowych zaś przerabiano ćwiczenia z zakresu wychowania fizycznego: gry sportowe, lekkoatletykę, boks i pływanie, ponadto odbywały się wykłady z zakresu nauki o Polsce współczesnej i zagadnień natury politycznej i gospodarczej bieżącej chwili, które prowadził prof. Władysław Pelesz.

W ciągu pierwszego turnusu ukończyło I stopień P. W. i W. F. około 100 uczestników. Drugi turnus rozpoczął się dnia 24 b.m. i trwać będzie do 6 sierpnia.

(z) Usiłowanie samobójstwa. Wczoraj przez wypicie większej dozy esencji octowej, usiłowała popełnić samobójstwo Otylja Cholewa, zam. w Łosicach gm. Kromolów.

Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono ją do szpitala kasy chorych. Przyczyny samobójstwa nie zdołano ustalić.

Związek strzelecki pow. będzińskiego przed rozpoczęciem nowego okresu prac wyszkoleniowo-wychowawczych.

Po skończonym roku szkolnym p. w., odbytych walnych zebraniach i zjazdach, wykazujących rocznie do robek — związek strzelecki przygotowuje się do nowego okresu prac. Przedewszystkiem przeszkolenie jednostek kierowniczych i kadr instruktorskich i zaprawienie ich do ciężkich warunków pracy strzeleckiej. W tym celu komendant powiatu Z. Nowara przeprowadził ćwiczenia aplikacyjne dla oficerów strzeleckich i komendantek oddziałów żeńskich, próby do państwowej odznaki sportowej dla strzelczyń, komendantów i członków zarządów, egzaminy kandydatów na podoficerów strzeleckich. Oficerowie strzelecki przecho- dzą 3-tygodniowy kurs w Spale, zorganizowany przez komendę główną, 85 strzelczyń ukończyło 4-tygodniowy kurs drużyn odkażających oplg. w Okradzionowej, powiatowy referent wych. obywatelskiego J. Placek omówił szczegółowo na odprawie oddziałowych referentów wych. obyw. prace świetlicowe, organizowanie sekcji kulturalno-światowych i uroczystości z racji rocznicy wymarszu kadrówki z Ole-

andrów w dniu 6 sierpnia, kilkanaście strzelczyń zostało wysłanych do obozów w Sulejowie i Sierakowie, gdzie przejdą kurs instruktor- ski.

Pozatem zarząd powiatu w Sosnowcu uregulował sprawy personalne w zarządach oddziałów, przy- stąpił do stworzenia koła przyjaciół, stałych źródeł dochodowych, oraz czyni starania u władz centralnych o uzyskanie zniżki dla wycieczki strzeleckiej do Gdyni. (12 — 15) sierpnia).

Dziś na boisku komitetu p. w. i w. f. w Sosnowcu (ul. Aleja) odbędzie się próba do P. O. S. dla członków zarządu powiatu, oddziałów i pokrewnych organizacji.

Członkowie, chcący zdobyć P. O. S., zgłoszą się w godzinach rannych na boisku u komendanta powiatu Z. Nowary.

W dniu 6-go sierpnia odbędą się w Sosnowcu zawody strzeleckie o odznakę III i II klasy na strzelnicy komitetu p. w. i w. f. przy ul. Alei.

Sprzedawca rodowych klejnotów posiedzi rok w więzieniu.

Do przechodzącego ul. Modrzew- jowską w Sosnowcu Gustawa Orła z Siemianowic podszedł jakiś ob- wieś, poprosił go do bramy i zapro- ponował mu kupno pieścienia z try- lantem. Dla rozwiązania wątpliwo- ści, co do pochodzenia klejnotu, op- wiedział Orłowi bajeczkę o spuści- nie po nieboszczce babei i Orzeł stał się szczęśliwym posiadaczem cennego pierścienia za 20 złotych.

Radość naiwnego słazaka nie trwała długo, gdyż przekonał się niebawem, iż padł ofiarą starego kawału. Cennym brylantem okazało się zwyczajne szkło oprawione w pozłacaną blaszkę.

Szczęśliwym trafem Orzeł odna- laził oszusta i oddał go w ręce po- licji, w wyniku czego sprzedawca klejnotów po nieboszczce babei 27 letni Adam Kozik, bez stałego mie- sca zamieszkania dostał w sądzie o- kręgowym rok więzienia.

Najpewniej zabezpieczysz siebie i rodzinę, posiadając książeczkę oszczędnościową KOMUNALNEJ KASY OSZCZEDNOŚCI W ZAWIERCIU.

STRAŻ POŻARNA OCHOTNICZA m. Zawiercia

przyjmuje do ładowania; aku- mulatory radjowe po zł. 1.—, baterje anodowe po zł. 2.—, aku- mulatory samochodowe po zł. 5.— oraz reperację wszelkich aku- mulatorów, zmianę płyt, kwa- sów i t. p. po bardzo niskich cenach.

(z) O uruchomienie przedziału TAZ na 2 zmiany. Przedziałnie T.A.Z. zatrudniające obecnie około 400 osób czynne były do niedawna 3 dni w tygodniu. W związku z tem, zebrala się onegdaj przed fabryką TAZ grupa około 100 lud- dzi, b. pracowników przedziałni, którzy wysłali do dyrekcji fabryki delegację z propozycją, aby uruchomiono 2 zmian- ny, pracujące po 2 i pół dnia, wskutek czego znalazłoby zatrudnienie znów o- około 400 osób.

Ponieważ fabryka żądaniu temu od- mówiła, przeto z tą samą propozycją ludzie ci obeszlą wszystkie związki zawodowe, które niestety w tej spra- wie nie konkretnego powiedzień nie mo- gły, niektóre z nich podobno obiecały wszcząć interwencję.

Z OLSKUSZA.

(ol) Z urlopu. Z dniem jutrzejszym rozpoczyna urzędowanie inspektor sa- morządu gminnego, p. Kaz. Marty- niak, który powrócił z urlopu.

(ol) Rada przyboczna tymczasowe- go zarządu m. Wolbromia. Wojewoda kielecki mianował zastępcą tymczaso- wego kierownika zarządu m. Wolbro- mia, mgr. Henryka Rosenbauma, człon- kami rady zaś pp.: Leonarda Zgadzaja, Antoniego Krzemieńca, Ignacego Dul- skiego i Dawida Erlicha.

Kierownikiem tymczasowego zarzą- du jest, jak już donosiliśmy, p. Lud- wik Kalista.

Baczność!

Podaję do wiadomości Sz. Klientelli iż w tym roku nie wyjechałem na letnisko i codziennie przy- muję w MYSŁOWICACH przy ul. Paskowej 48.

Tomasz Santura

Marli wstają z grobu... POWIEŚĆ. 151

Cieszyli go te życzliwe słowa, zwrócone do Gabrjeli, lecz dość miał panowania nad sobą i przytomności umysłu, ażeby udawać, że ich nie rozumie.

— Winien ci jestem rozwiązanie zagadki, kochany Raulu — rzekł Filip — i zaraz je będziesz miał.

Pragnąłem z panny Gabrjeli uczynić baronową de Garennes...

— Zasługiwała na to niewątpli- wie, — wyjąknął pan de Challins z pomieszczeniem nie do wypowiedzenia.

— Ale na nieszczęście nie jest już wolna, — mówił dalej młody adwokat — znajduję więc rozsąd- niejszem i bardziej uczciwem pod- dać się memu losowi, aniżeli wal- czyć z niepodobieństwem. — A te- raz, panno Gabrjelo, bądź wspania- łomyślną i powiedz mi, że przy- mujesz moje tłumaczenie się po- stańmy dobrymi przyjaciółmi.

— Oh! tak, dobrymi przyjaciół- mi! — zawołała młoda dziewczyna — dziękuję panu z całego serca.

Filip wziął rękę pany Gabrjeli i z szacunkiem uściśnął.

— Brawo! — zawołała pani de Garennes. — Zgoda, pokój, zjeduc- czenie zapanują, będą już tylko my- śleć o przyprowadzeniu do skutku projektu, który powzięłam.

— Projektu? — zapytał Filip, grając ciągle komedję.

— Tak jest.. projektu, którego może nie uznasz, zarówno jak Raul, gdyż nie dozwoli on tak często nam się widywać.

Gabrjela i pan de Challins spoj- rzeli na siebie z niepokojem.

Baronowa mówiła dalej:

— Zresztą macie interesa, które was zatrzymują w Paryżu i pewno nie myślicie obadwaj o używanie rozkoszy wilegjańbury.

— Więc opuszczasz Paryż, moja ciotko? — zapytał Raul z wzra- stającym niepokojem.

— Tak, moje kochane dziecko, mam zamiar przepędzić na wsi resz- tę pięknych dni... Bardzo mi to do- brze posłuży i Gabrjeli także... jak się spodziewam.

— I gdzie wyjeżdżasz moja mat- ko? — zapytał Filip.

— Niedaleko stąd, do Bry-sur- Marnes, będę doglądać robotników, dokonywujących reperacyj w mojej willi.

— Wszak to spacer! — odrzekł adwokat. — Po pracy z Raulem po- jedziemy przepędzić z wami parę godzin, aby odpocząć po naszych trudach..

— Otóż to właśnie... będziecie przywozić nam najświeższe parcs- kie nowiny.

— Kiedy wyjeżdżasz, moja ciot- ko?

— Pojutrze jak się zdaje. — Od- dziś zajmę się metni pakunkami.

Raul z Gabrjela znowu zamienili spojrzenia.

Wyjazd ten był dla nich praw- dziwym rozłączeniem. Zamiast wi- ać się co dzień, będą widywali się zaledwie raz na tydzień i myśl ta przyprowadzała ich do rozpacz- y, lecz nie byli w możności wpłynąć na zmianę postanowienia barono- wej..

Oznajmiono, że śniadanie jest po- dane i całe towarzystwo przeszło do sali jadalnej.

XXII.

Doktor Gilbert, jak wiemy, udał się do Pontarme.

Trzy kwadransy czasu potrzebo- wał aby dojść do wioski, którą zre- szta znał doskonale i do której od- czasu do czasu przychodził z Mo-

fontaine ze swemi psami na ranne śniadanie, składające się z mleka prosto od krowy i chleba razowego, do oberży wdowy Magloire.

Gilbert wyjechał z Paryża na- ezco chciał więc zjeść śniadanie w oberży, o której tylko co wspomina- liśmy.

Wdowa Magloire powitała go najpiękniejszym ukłonem, z najprzy- jemniejszym uśmiechem.

— Jakże to dawno nie widzia- łem pana! rzekła wdowa.

To prawda, odparł doktor, my- ślała pani, że umarłem, niepraw- daż?

Nie, ale myślałam, że pan po- dróży..

— Nie myliłaś się, moja dobra kobieto, długi czas mni tu nie by- ło..

— A więc to dlatego! A dziś pan przyszedł bez swoich dzielnych pie- — Jak pani widzisz... Nie idę z sków. Morfontaine..

— Czy można czem panu słu- żyć?

— Owszem, proszę.

— Mogłabym panu dać pół kur- częcia na zimno, omlet i salate.

— Doskonale.

Nie przerywając rozmowy, wdo- wa Magloire nakryła stół i zastawi- ła wymienione potrawy przed swym gościem.

c. d. n.

Rozłam w stowarzyszeniu b. więźniów politycznych w Kielcach.

Opieczętowanie lokalu i ksiąg stowarzyszenia. — Nieprawnie pobierane renty. — Kradzież „krzyża niepodległości“

Donosiliśmy swego czasu o wewnętrznych tarciach w łonie stowarzyszenia b. więźniów politycznych, które częściowo opanowane zostało przez PPS.

Na ostatnim zebraniu ogólnym zarzucano zarządowi oraz poszczególnym członkom szereg grzechów popartych dowodami, a o których wkrótce dowiedziała się policja i lokal opieczętowała, zabierając z niego księgi i dokumenty. Zatrzymano również wtedy kilku członków stowarzyszenia, a między innymi b. prezesa **Władysława Rutkiewicza**, który po przesłuchaniu został zwolniony przez policję.

W związku z przeprowadzonym dochodzeniem policyjnym ustalono, że niektórzy członkowie nieprawnie pobierają rentę ze skarbu państwa na skutek fałszywych dokumentów i zeznań.

Dochodzenie policyjne w tej sprawie trwa. Bliższe szczegóły ze względu na toczące się śledztwo trzymane są w tajemnicy, należy jednak spodziewać się wkrótce nowych szczegółów.

W związku z ostreimi tarciami w łonie stowarzyszenia około 70 proc. członków ustąpiło i założyło nowe stowarzyszenie b. więźniów politycznych, którego prezesem został p. **Kompeżyński**.

Zarząd nowego stowarzyszenia, chcąc całkowicie uniezależnić się od zgubnych wpływów PPS., ustanowił stałe dyżury: w każdą niedzielę od godz. 11-ej do 12-ej w lokalu stowarzyszenia rzemieślników chrześcijan, przy ul. Orlej 4 w Kielcach, w celu wypełnienia deklaracji i udzielenia informacji członkom stowarzyszenia.

Wczoraj wpłynęło do policji zameldowanie o kradzieży przez nieznaną sprawcę „Krzyża Niepodległości“ z dawnego lokalu stowarzyszenia b. więźniów politycznych.

Władysław Rudkiewicz, zam. przy ulicy Lipowej, zameldował, że w nocy nieznanymi sprawcami, po dostaniu się do lokalu stowarzyszenia i po otworzeniu szafy skradli z niej „Krzyż Niepodległości“, wart. 20 złotych.

Dochodzenie w tej sprawie prowadzi również policja.

Do akt Km 430/33 r.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Pilicy **Mieczysław Różewski**, urzędujący także przy ul. Markowskiej 16, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że za dług **Franciszka Kotnisa** na rzecz **Romana Stycznia** odbędzie się w dniu 29 września 1933 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Pilicy, sprzedaż z publicznej licytacji — nieruchomości składającej się z 1/3 części osady włociańskiej, położonej we wsi Wierzbicy, gm. Kidów, pow. Olkuskiego, woj. Kieleckiego, w odległości 8 km. od Pilicy, zapisanej w tabeli likwidacyjnej tejże wsi pod Nr. 75, a porządkowym: 75, 76, 77 obejmującej przestrzeni 8 morgów 245 pretów ziemi ornej i około 200 pretów serwitutowej; na której znajdują się drzewa owocowe i dzikie, plot oraz następujące zabudowania: 1) dom drewniany o dwóch izbach kryty dachówką, 2) chlew mурowany, 3) okolo drewniane kryte słomą, 4) okolo drewniane fryte dachówką, 5) stodoła drewniana kryta słomą w stanie dobrym.

Opisana nieruchomość jest własnością **Franciszka Kotnisa**, w dzierżawie ani w zastawie nie jest, niema urzędzonej hipoteki, zalega w podatkach na kwotę 12 zł 78 gr., budynki zaś ubezpieczone są na sumę 3.900 zł.

Powyższa nieruchomość oszacowana została przez biegłych na ogólną kwotę 9000 zł. Sprzedaż zaś rozpocznie się od sumy wywołanej t. j. kwoty 6.750 zł.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojme w gotówce w kwocie 900 zł, albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładowych, instytucji w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 1/3 części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile do datkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem się przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej dnia zaś postępowania egzekucyjnego można oglądać w kancelarii Sądu Grodzkiego w Pilicy.

Komornik:

MIECZYŚLAW RÓŻEWSKI.

Pilica, dnia 25 lipca 1933 r.

Do akt Km 398/33 r.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Pilicy **Mieczysław Różewski**, urzędujący w Pilicy przy ul. Markowskiej 16, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że za dług **Józefa Pajaka** na rzecz **Skarbu Państwa** odbędzie się w dniu 29 września 1933 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Pilicy, sprzedaż z publicznej licytacji w 1-szym terminie, nieruchomości składającej się z osady włociańskiej, położonej we wsi Kleszczowa, gm. Pilica, pow. Olkuskiego, wojew. Kieleckiego, w odległości 6 km. od Pilicy, przy drodze bitej, zapisanej w tabeli likwidacyjnej wsi Kleszczowa pod Nr. 14, obejmującej przestrzeni 9 morgów 24 i pół pret. w tym około 7 morgów i 84 i pół pret. ziemi ornej nadającej się do uprawy wszelkich produktów rolnych, i dwie morgi łąki dwukośnej, oraz około dwóch morgów serwitutowej. Na nieruchomości tej znajdują się następujące zabudowania: 1) dom mieszkalny o jednej izbie, mурowany, z kamienia wapiennego wraz z przybudówką chlewów, kryty słomą, 2) stodoła drewniana, kryta słomą o jednym klepsku i dwóch sasiękach, mały ogródek owocowy i kilkadziesiąt drzew różnych. Inwentarz żywy i martwy stanowią: jeden koń, jedna krowa i jałowka wóz, plug i sieczkarka i t. p.

Wspomniana nieruchomość nie posiada urzędzonej księgi hipotecznej i jest własnością **Józefa i Józefy małż. Pajak**, w zastawie ani w dzierżawie nie znajduje się, obciążona jest ogólną sumą 533 zł 32 gr. na rzecz **Anieli i Zofii Pajaków**. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołanej t. j. ogólną kwotę 9000 zł. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołanej t. j. kwoty 6.750 zł. a przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć rękojme w wysokości złotych 900, albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładowych, instytucji w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 1/3 części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile do datkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem się przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, i że uzyskały postanowienie Sądu właściwego nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej dnia zaś postępowania egzekucyjnego można oglądać w kancelarii Sądu Grodzkiego w Pilicy.

Komornik:

MIECZYŚLAW RÓŻEWSKI.

Pilica, dnia 22 lipca 1933 r.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

BZIS „UNJA“ WALCZY Z „NAPROZDEM“ O WEJŚCIE DO LIGI.

Sensacją dzisiejszego dnia w Zagłębiu jest spotkanie międzyokręgowe o wejście do ligi między „Unją“ i „Naprzodem“ (Śląsk) w Sosnowcu.

Jak już pisaliśmy mistrz Śląska jest w rewelacyjnej formie i „Unja“ będzie miała trudną przeprawę, w walce o cenne punkty.

Handicap własnego boiska i pozyskanie doskonałego bramkarza Suwaly podnosi szanse „Unji“.

Wierzmy, że drużyna „Unji“ dołoży wszelkich starań, aby sprostać poważnemu przeciwnikowi i swą grą zadokumentuje, że słusznie zdobyła tytuł mistrza okręgu.

Początek zawodów o godz. 5.30 popołudniu.

Przedmecz Sarmacja II (Będzin) — Unja II o godz. 3.30 popoł.

MECZ LEKKOATLETYCZNY W CZELADZI

Dzisiaj na boisku „Sokoła“ w Czelaźi odbędzie się mecz lekkoatletyczny między „Sokołem“ Czelaźi i „Sokołem“ Cierzów. Początek zawodów o godz. 16. **ŚUBWENCJA PODOKRĘGU DLA KS. „NAD BRYNICA“ W KAMYCACH.**

Zarząd podokręgu Zagłębia, dochodzący uzyskany z zawodów zespołowych, rozegranych w dniu 26 bm., w sumie 18 zł. przeznaczył jako subwencję dla klubu KS. „Nad Brynica“ w Kamycach biorąc pod uwagę godną nasładowość prac członków tego klubu nad budową własnego boiska.

DYSKWALIFIKACJA GRACZY.

Wydział gier i dyscypliny ukarał dyskwalifikacją następujących graczy: Onkiela Kestenberga, Motka Czapka i Zygmunta Surmę z „Jutrznii“ na 4 miesiąca. **Abraama Goldberga „Makabi“ (Dąbrowa) i Bolesława Rysia TS. „Cynkownia“ na 4 tygodnie.**

POLONJA (Bydgoszcz) MISTRZEM PIŁKARSKIM POMORZA.

Decydujące spotkanie o mistrzostwo Akl. między Polonią (Bydgoszcz) a Sokolem — zakończyło się zwycięstwem „Polonji“ 1:0 (1:0).

Polonia rozegra dziś w Warszawie z Polonią warszawską swój pierwszy mecz o wejście do ligi.

O PUHAR DAVISA. ANGLICY PROWADZA W PIERWSZYM DNIE 2:0.

Puchar Davisa należy uważać już za stracony dla Francji. Obydwie gry po jedyńcze wygrali Angliacy, Austin pokonał Merlina 6:3, 6:4, 6:4, zaś Perry zwyciężył Cochetą, po zaciętej walce 8:10, 6:4, 8:6, 3:6, 6:1.

Ofiary

Dzisiaj jako 3-cią bolesną rocznicą śmierci niezapomnianego urochanego brata naszego b. p. **Ignacego Rudawera** składa na „Dom Sierot“ przy **Zydowskiem Towarzystwie Dobroczynności** w Sosnowcu **Lekarz Dentysta Szymon Rudawer** zł. 10.

WŁOSÓW wypadanie, łupież, — łysienie usuwa — **Esencja CHINOWO-CHMIELOWA** „Mydło CHINOWO-CHMIELOWE“, z **Kogutkiem**. Sprzedają apteki, składy apteczne

PROSZEK z „KOGUTKIEM“ (MIGRENO-NERVOSIN) USUWA NAJUPORCZYWSZY **BÓL GŁOWY** MIGRENE NEURALGIE **BÓLE ZĘBÓW**, **GRYPE, PRZEZIĘBIENIA** BÓLE ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE I T. P. **PROSZEK TE WYRABIAMY I W POSTACI TABLETEK** **ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW z „KOGUTKIEM“**

LEKARZ DENTYSTA Eug. Lebenbaum -Nunber **BĘDZIN, ul. Potockiego nr. 7 powrócił** przyjmuje od: 8—11 i od 15—1.

Matki! Żądajcie w aptekach i skład. apt. higieniczn. przysypki dla dzieci **„Puder Dzidzi“ (z kogutkiem)** utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

Zakład pogrzebowy J. RACZKA SOSNOWIEC Pr. Mościckiego 13. Telefon 8-38. **DĄBROWA GÓRNICZA** Król. Jadwigi Nr. 7. Telefon 2-96. Urządza pogrzeby najskromniejsze, najwspanialsze, ekshumacje, przewozy zwłok, karawany, wieńce, dekoracje. **CENY BARDZO PRZYSTĘPNE.**

Za darmo udzielam każdej pani dobrych porad przeciw **upławom** Każda pani się zadziwi i będzie mi wdzięczną. **Anna Gebauer, Stettin**, d. 8. Friedrich-Ebertstr. 105 (Niemcy) Dołączyć na portorja.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie.

KURSY SZOFERÓW I MOTOCYKLISTÓW St. Kozłopi, Sosnowiec, Promyka 3. Zapisy na nowy kurs. **PRZYJME** uczennicę na kurs ondulacji warunki dogodne. Wiadomość: „Expres” Sosnowiec.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA ondulatorka ze znajomością „wodnej” i manikuru. Dąbrowa, Sobieskiego. Tynski.
POTRZEBNY człowiek znający się na gospodarstwie. Bedzin, Rybna 11.
POTRZEBNY uczeń na dokończenie praktyki fryzjerskiej, uczennica do ondulacji „Renaissance”, Sosnowiec, Sienkiewicza 4.

KUPNO I SPRZEDAŻ

WAPNO

budowlane, grube, I-go gatunku, wysokoprocentowe polecają: Wapielniki „BRYNICA”, Czeladź ul. Miłowicka, telefon 20.

Parcele budowlane

w Mysłowicach w bardzo korzystnym miejscu w odległości 300 m. b. od stacji kolejowej na przeciwko Męskiego Seminarjum Nauczycielskiego położona przy ul. Prymasa Hłonda po cenach przystępnych w dowolnej ilości zaraz do nabycia. Poza tem sprzedaje pierwszorzędna cegłę maszynową własnego wyrobu. Zgłoszenia proszę kierować: Alojzy Golasowski, budowniczy — ul. Krakowska 12 w Mysłowicach.

TARPAK

w Sosnowcu, Dziewicza 18, tel. 1 15 poleca drzewo budowlane i stolarskie.

SPRZEDAM kilka parceli 20 przętowych w końcu ulicy Czeladzkiej 30 zł. przęt (nadające się przeważnie mieszkańcom Piaski) Biuro „Pomoc” Piłsudskiego 26.

DWA place frontowe po 26 przętów do sprzedania w Czeladzi przy ulicy Boro wej. Wiadomość ul. Boro wa nr. 11.

SKLEP rzeźniczy dobrze prosperujący do sprzedania. Miłowice ul. Kapliczna 7.

SZYNY budowlane, normalne i wąskotorowe, tregry, drut kołczasty do ogrodzenia rury oraz wszelkie inne żelazo użytkowe, poleca tanio skład starego żelaza Wolnera w Bedzinie, Modrzejowska 82.

HARMONJE, stoliczkowe, 12 basowe Stamirowskiego patefon, klarnet cejnowy. Sosnowiec — Pogoń Majowa 3.

KUPIE używany rezerwuar i pompe motorową S. Tobiasz, Sosnowiec, Modrzejowska 26.

SPRZEDAJE place 6 i 7 złotych za przęt w Zarkach ul. Złoto — Potocka koło młyna. Wiadomość: Kolonja Czachowa koło Zarek.

DO sprzedania mleczarnia ul. Bytomska 29 w Mysłowicach.

PLAC na Śróduli taniej ale zaraz sprzedam. Wiadomość: Sosnowiec, Okrzei 42. Gospodyni.

MASZYNE gabinetową damską i maszynę Singera damską sprzedam. Wiadomość u dozorey Sienkiewicza 6. Sosnowiec.

SPRZEDAM połowę realności w bardzo dobrym punkcie Sosnowca, przy przystanku tramwajowym. Realność cała przynosi około 6000 złotych rocznie netto, jest niezadłużona, hipoteka czysta zupełnie, posiada wolny plac pod budowę oficyn, — skanalizowana i posiada wodociąg. Cena bardzo przystępna. — Zgłoszenia: Sosnowiec, skrzynka pocztowa 97.

KUPIMY 35 piór włosianych koloru czerwonego do czapek górniczych. Zgłoszenia „Orkiestra Górnicza” Bedzin. Ksawerowska 46.

SPRZEDAM tokarkę metr toczenia tańszą. Wiadomość: Sosnowiec ul. Wielka 28.

DWIE parcele budowlane po 75 przętów zalesione w nowopowstałej kolonji leśniczowskiej „Sikorka” obok Zabłkowie sprzedam tanio. Bedzin, Modrzejowska 44. Notariat.

SZAFKI, tremo, kredens pokojowy, otomane, maszynę bebenkową sprzedam. Sosnowiec, Florjańska 11 m. 41.

FUDKA do sprzedania w dobrym punkcie Bedzin, Kollataja 50 Podgórski.

Zakład artystyczno- i rzeźbiarski i kamienarski
JANA ZAGÓRSKIEGO
Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 12-48
WYKONYWA:
pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaże studienne, płyty trotuarowe, postumenty z krzyżami żelaznymi i t. p. — Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności.

KTO zdrowie szanuje, ten „Olla” kupujel
„OLLA” „PREZERWATYWY”
Przyjmować tylko w oryginalnym opakowaniu z banderolą!

DYREKCJA PAŃSTWOWEJ SZKOŁY RZEMIEŚLNICZO - PRZEMYSŁOWEJ W OLKUSZU ogłasza, że egzaminy dla nowostępujących odbywają się będą dnia 19 sierpnia r. b. od 8 rano. Kandydaci w wieku od 14 do 16 lat winni złożyć do dnia 17 sierpnia podanie z dokumentami: 1) świadectwo szkolne z ukończenia 6 klas szkoły powsz. lub równorzędne; 2) metrykę urodzenia; 3) świad. szczepienia ospy i 4) 2 fotografie. Opłata za egzamin wynosi 3 zł. Szkoła prowadzi 2 działy: ślusarski i stolarski. Nauka trwa 3 lata. Opłata za naukę wynosi 45 zł. półrocznie, płatne w październiku i marcu.

DO wynajęcia od zaraz lokal 2 lub 3 izbowy na biuro, instytucje i t. p. Wiadomość u dozorey. Małachowskiego, PRZYJME 2 ch. pańców na mieszkaniu Wiejska 14 m. 84.

LECZNICA chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec, Sienkiewicza 17a Wiza 5 zł.

POSZUKUJE współnika do prowadzenia zakładu fotograficznego lub wydzierzawie lokal Kazimierz koło Strzemieszyc Kościelna 6 Knatt.

POTRZEBNY współnik (czka) do restauracji dobrze prosperującej z kapitałem. Małżeństwo niewykluczone. Zarząd inwalida wojenny.

B. Felczer

Szpitala Skórno — Wenerycznego Św. Łazarza w Warszawie H. Rudziński Dąbrowa Górna, Kościuszki 2. Godziny 19 — 20.

RENTOWE stróżostwo bezdzietnym lub samotnemu, za pożyczanie 3 — 4 tysięcy złotych. Zgłoszenia listownie „Expres” Sosnowiec pod „Stróżostwo”.

WYDZIERZAWIE koncesję tytoniową z budką lub osobno, pierwszeństwo mają chrześcijanie. Wiadomość w adm. strażnicy.

ZAKOPANE — Jaszczurówka „Willa — Tatrzaska” pod własnym zarządkiem poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem od 6 zł. dziennie. Kndelska.

MEZCZYZNA separowany lat 30 poszukuje panny lub wdowy samotnej do lat 36 posiadającej od 1000 do 1500 zł. do interesu. Oferty do „Expresu” Bedzin pod „Wspólny interes”.

OSOBA do lat trzydziestu, znająca się na kuchni, gospodarstwie wiejskim i ogrodnictwie otrzyma posadę u samotnego pana. Tylko pierwszorzędne referencje i fotografia do „Expresu” Zagłębia” w Sosnowcu pod „Gospodyni”.

AKUSZERKA — masażystka A. Biskurowa mieszka: Sosnowiec, Targowa 11 telef. 311.

PAMIĘTAJ, że **biuro pisania próśb**
J. Bednarczyka znajduje się w Dąbrowie za magistratem.

1000 ZŁOTYCH dam za wyrobienie miłej stałej posady w biurze. Miejscowość obojętna. Oferty „Expres” Zagłębia”, Dąbrowa pod „Technik Mierniczy 1000”

CHCESZ POZBYĆ SIĘ PIEGÓW?

ANIDA
krem usuwa je zupełnie nadając twarz wygląd świeży, młodociany.

KTÓRA z nieszczęśliwych kobiet może być z dzieckiem, chce podzielić los młodego samodzielnego mechanika z dwójkiem dzieci, niech napisze do „Expresu” w Bedzinie pod „Przyszłość”.

MYDŁO ADA

pieni się dobrze i w twardej wodzie. Żyje się niewiele. Sprzedaż w każdej ilości w Fabrycznym Składzie „ADA”

Sosnowiec, Modrzejowska 80

Zgubione dokumenty
po 4 grosze za 1 wyraz.

ORMAN JAN zgubił książkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

KINO ZAGŁĘBIE
dawniej kino-Teatr „Udziałowy”
Dziś podwójny program I-azy
Tajemnica kabiny okrętowej
II gi
Cohn i Kelly w Tarapatach
Ceny biletów od 25 groszy

Kino-Teatr PALACE
DZIS!
Wielki dramat psychologiczny p. t.:
Pożądana
w roli gł.: Dorothy Mackaill.
NADPROGRAM:
SYN PRERYJ
Sensacyjny film z życia cow'ojów.
W roli gł.: William S. Hard.

KINO EDEN
SOSNOWIEC
Dęblińska 4
tel. 10-95.
Dziś ostatni dzień
Gary Cooper,
Talulla Bankhead i Charles Laughton w potężnym dramacie namiętności p. t.
Szatan zazdrości
Nadprogram DODATKI DZWIĘKOWE
Ceny miejsc od 25 groszy

SPRZEDAM spożywczy sklep z mieszkaniem dobrze prosperujący, z towarem lub bez, lokal nadający się na wszystko, powód sprzedaży wyjaśnię na miejscu. Wiadomość „Expres” Bedzin.

KUPIE urządzenie sklepowe używane Sosnowiec, Bedzińska 28. Dymarski.

SEZONOWA tania wysprzedaż gorseletów, pasów i staniczków „Rozalia” Sosnowiec, Dęblińska 11.

KUPIE motocykl od roku 89-go w dobrym stanie na 350e w cenie 1000 zł. Oferty do „Expresu” pod „Motocykl”.

PIANINO czarne krzyżowe w dobrym stanie sprzedam, 600 złotych. Wiadomość: Bedzin, Małachowskiego 9, Kagan.

CHEVROLET czwórka półciężarowy w dobrym stanie, opony nowe sprzedam tanio. Wiadomość: Dąbrowa, Kościuszki 7. Piwna.

ZAKŁAD fryzjerski do sprzedania bardzo tanio w Bobrownikach, ulica Kościelna.

ROWER półwysięgowy w bardzo dobrym stanie sprzedam. Sosnowiec. Dziewicza 14.

SPRZEDAM Zakład fryzjerski damsko - męski z mieszkaniem niedrogo. Wiadomość w administracji.

SPRZEDAM maszynę do szycia „Singer” dobrze szyczącą 60 złotych. Jezor. Cebrat.

SKLEP spożywczy - galanteryjny sprzedam w dobrym punkcie. Wiadomość w administracji.

SPRZEDAM niedrogo sklep kolonialno - spożywczy. Wiadomość „Expres” Sosnowiec.

HARMONJE stoliczkowe, ręczne, accordiony, instrumenty muzyczne używane, sprzedaje. Pracownia organistrzowska, zegarmistrzowska, jubilerska. Sosnowiec, 1 Maja 13 Rutkowski.

Otomanę
mokietową tanio sprzedam, kózetki, materace, tapczany. Zamiejscowym wysyłam. Tomeczyk, Sosnowiec, 1-go maja Nr. 14.

SPRZEDAM plac zadrzewiony 92 przęty Wiadomość: ul. Pusta 18.

LOKALE

POKÓJ, kuchnia do wynajęcia światła elektryczne. Wiadomość: Czeladź Rynkowa 6.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 64 m. 11. II piętro.

DO wynajęcia 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami i 2 sklepy w śródmieściu w Sosnowcu. Telef. 13.87. Oferty do administracji pod „A”.

WYNAJME pokój lub przyjmę dwóch panów na mieszkanie Kaliska 87 m. 11.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia zapłaćta zgóry. Sosnowiec, Narutowicza 34.

MIESZKANIA z wygodami do wynajęcia w spółdzielni mieszkaniowej „Legionowo”. Dąbrowa Gór. Kol. Legionowo tel. 1 — 58 od godz. 9 — 15.

WYNAJME lokal murowany, nadający się na fabrykę, warsztat lub garaż. Sosnowiec, Kuźnica 9.

20 ZŁOTYCH pokój umeblowany swobodny. Staropogońska 16 dozorca wskaze.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment”, Sp. Akc. w Warszawie

Wydawca: Helena Monstorska. Druk. „Expres Zagłębia” Sosnowiec, Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Józef Oskólski